

Delprojekt 3 i forløbet Vordingborg - Testby i Partnerskab for levende bymidter.

Input fra deltagende borgere til

Bymidtetur og oplæg v. byplanlægger Jan Gehl, 28. juni 2022.

Samt opsamlende noter fra den efterfølgende paneldebat.

I forbindelse med afholdelsen af en temaaften med borgerinddragelse omkring Vordingborgs hovedgade Algade blev de ca. 150 deltagerne groft opdelt i 5 grupper, der bevægede sig ud i deres respektive områder, hvor de rekognoscerede og tog en snak på stedet, hvor mange efterfølgende gav deres input på hvad der måske kunne gøres for at højne kvaliteterne af oplevelser fremadrettet.

INPUT BLEV GIVET SOM POST-ITS KLÆBET OP PÅ KORT OVER OMRÅDET

Herunder er de skrevne udsagn/forslag skrevet ind, uredigeret, bortset fra hvor flere er sammen-skrevne med nogenlunde samme ordlyd, hvor det passer bedst til et af de 5 oplyste emner eller i et fælles sidste punkt hvor inputs, der ikke umiddelbart kan placeres, er oplyste.

Input er blevet kategoriseret med farveindikationer der dækker

Der mangler, **Der ønskes**, **Kunne man ikke** og **Kommunen bør**

1. Byens plads – Slotstorvet - et plus eller et minus for handelslivet, bylivet. Hvad kan gøres anderledes?

Der mangler:

Æstetiske flotte relaxbænke og borde til kunne side og betragte andre medmennesker, mødes og snakke uformelt
 Kummer + beplantning, et dejligt sted at sidde
 Udeservering på torvet
 Kunst
 Skiltning til seværdigheder
 Oprydning, rod er ikke indbydende, fjern dødt birketræ
 Offentlige toiletter, måske i tom butik som den ved siden af hotellet.
 Hvor skal man parkere, svært som handicappet
 Trappe på skrænten
 Frivillighed - folk har ikke tid
 Hvor der den gruppe der blev nedsat ved torvets renovering?

Der ønskes:

Udnyttelse af vandanlægget der ligger som dysser under belægning, vand tiltrækker
 Et springvand som "hulspringvand" som i Roskilde gågade og ved Præstø havn
 Rullende hække som set i Helsingør
 Store informationstavler der viser seværdigheder og lign.
 Legeplads tæt på, måske ved Kirkeskoven
 En plads hvor man har lyst til at hænge ud
 Optrædere af den lokal musikskole
 Samarbejde med museet, museet bør have aktiviteter på gade/torvet. Historien ud i byen
 Temadage gennem året, sundhedsgad, cykeldag, osv.

Kunne man ikke:

Invitere folk fra Præstø og Stege til at give inspiration
 Se om foreninger kunne mødes på Slotstorvet hver lørdag og gøre reklame for deres aktiviteter.
 Opdeles Torvet i mindre rum
 Lave ældreboliger på Hotel Kong Valdemar
 Lave unge hostel i Hotel Kong Valdemar
 Lave vandrehjem i Hotel Kong Valdemar
 Tillade boder på torvet for billige penge, der er tvivl om hvorvidt lejepriser er høje, historisk var det et mødested. Boderne skal placeres midt inde på pladsen, salg af oplandets produkter, det skal være nemt for boder at have adgang til strøm.
 Lave madmarkeder for hver årstid – fællesspisning – lopper, genbrug
 Binde den store plads bedre sammen med den nærliggende havn.
 Lave små haller langs Færggårdsvej med udskænkning om sommeren
 Have en middelalder- app der leder folk fra Borgcentret ned i Algade
 Lave børnehaver i stueniveau
 Lave "tishuset" om til café & sandwich
 Ishus, f.eks. i Sprøjtehuset

Kommunen bør:

Være modspiller, da de også må være interesserede i at få turismen i spil

2. Facade- og skilteregulering i Algade – er den for restriktiv?**Der mangler:**

Der mangler lokal oprydning foran tomme butikker - skrald og ukrudt foran tomme butikker i Algade vest

Kunne man ikke:

Opklæbe egnsfotos der dækker vinduerne på de tomme lokaler, så byen ikke ser så "tom" ud når man ankommer fra banen af.
 lave - kultur- aktiviteter – historiske billeder som fotostater i tomme butikker
 Lave grønne mure på de kedeligste facader

3. Boliger i Algade, nu op til Badstuegade – hvordan skal en boliggade se ud i bymidten?

Der mangler:

Flere bænke i Algade generelt, gerne med borde og grønne planter
 Flere skraldespande
 Offentlige toiletter mangler
 Handicap parkering i gågaden

Der ønskes:

Kulturkonsulent
 Designkodeks for stil/materialevalg af bænke mv. foran private boliger
 Tryghed og miljø omkring bænke i Algade
 Udendørs servering, madboder
 Spilcafé Musikværksted- optræden – scene
 Samarbejde med Pavillon K- kulturhus med mange enheder
 Mere historie ud i Algade
 Mini- park i boligdel, flexområde erhverv/bolig
 Blandet bolig og erhverv i samme lejemål
 Byliv skaber butiksliv
 Bevar skalaen i Algade
 Flere skæve rum i gaden. Hvor det er oplagt at stoppe op
 Bibliotek i Algade – et leverum for kulturen
 Reparationsværksted drevet af frivillige i tom butik med sponsoreret leje

Kunne man ikke:

Lave hele gaden om!! – nye boliger-erhverv-grønne miljøer
 Give mulighed for nedrivning af bygninger i starten af Algade og etablere grønne byrum
 Lave grønne klimasikringsområder
 Lave forhaver ved private boliger i stuetager
 Bruge vand som samlende element for Byen/Algade, vand i en rende, der snor sig igennem hele Algade, som en kilde til en å, en lille sø. Vand er livgivende og skaber naturlig aktivitet
 Lave en slalomgade så den ikke bare er lige (hvis der skal være biler)
 Gøre Algade mere inviterende med at lave byliv med caféborde og lign. – (ikke parkeringspladser som nu er under anlæg)
 Kan man involvere iværksættere for at skabe liv i tomme lokaler? F.eks. butiksfællesskaber i samarbejde med iværksætteturser
 Plante træer et eller en række som Champs-Élysées
 Have en Foodtruck ved Campuscaféen i Stationsbygningen
 Lave et større torv ved borgerservice (rive huse ned)
 Have kunstproduktion, brænding af keramik – som ”kunstsmedjen” Roskilde og ”Gulddysse Kulturgård”
 Udnytte baggårdene i Algade
 Inddrage sidegader, kunst og baggårde i Algade
 Lave en vægavis centralt på Algade- Hvad sker der i byen
 Komprimere erhvervslejemålsarealerne tættere på Slotstorvet
 Se på butiksområde som en helhed

4. De unge i bymidten – hvor skal de være dag, aften og weekend?

Der mangler:

Flere oaser til de unge flere steder over hele byen- Rådhusparken er fino fjong – mere grill – oprydning kører
 Opholdspladser for unge i stedet for parkeringspladser
 Flere unge op i byen
 Belysning ved flere opholdssteder om aftenen
 Vokse der byder sig til -med smittende inspiration

Der ønskes: Et fast sound-box anlæg opstillet optimalt for naboer omkring Rådhusparken, hvor der kan spilles musik med fastlagt lydniveau via Bluetooth med mindst mulige gener for naboer.
 Der laves aktiviteter i det gamle rådhus når det nye står klar
 Der laves baner til basket petanque osv. og børneaktiviteter

Kunne man ikke:

Bruge Pavillon K (unge har lyst til noget kreativt)
 Bruge STARS som Gimle i Roskilde
 Etablere café og hyggeområde ved borgerservicepladsen
 Small STARS pop-up
 Lave en udendørs skøjtebane

Kommunen bør:

Støtte de unges initiativer, brug ressourcer på dem + skab puljer til inventar, workshops indkøb og arrangementer

5. Trafikken i Algade

Der mangler:

Hvor skal man parkere? Kører til Næstved

Kunne man ikke:

Ensrette gågaden
 Fjerne trafik helt fra Algade

Input der ikke kan placeres under de 5 hovedkategorier

Lav STÆRKE fællesskaber på tværs -kommunalt-regionalt-fonde-EU- handelsstandsforeningen-andre foreninger-borgere- unge-ældresagen-osv. DET VIRKER

Kommunen skal have en central hjemmeside med kultur & aktivitets arrangementer (ud over den ugentlige gratis avis)

Reklame via SoMe (ikke kommunens hjemmeside)

Skal Vordingborg være "hovedstad" i sin egen kommune fremover (Præstø-Stege)

Bymidten er kun en del af byen – den er ikke byen

Bibliotek bør flyttes til gamle Kvickly og der bør skabes en grøn passage fra Algade til biblioteket gennem Badstuestræde

Velkomst til byen

Det er Ok at tale om turister, men fokus må være på borgernes liv og mulighed i deres hverdag og fest – i deres by.

Reetablere "Sydsjællands leden" som en pendant til Caminoen (den er svært fremkommelig flere steder)

Lave en kulturvandrerute hvor Algade inddrages sammen med Borgterrænet, Oringe, Pynten, Bakkebøllestien, Vinterbølleskoven, shelters langs ruten og andre primitive overnatningsmuligheder

Kunne musikskole få nedsat offentligt leje mod at der opføres X-antal offentlige koncerter

Torvedage på Kirketorvet + lopper

Modvirk overudnyttelse ved nyt byggeri

Mere nedrivning omkring i byen- skaber rum og luft

Asfaltering af veje

Fedt med unge i byen

Køb også julegaver i Vordingborg

Dejligt med små grantræer i Algade ved juletid

Tiltrækker liv virksomheder- eller tiltrækker virksomheder liv?

Hvorfor skal jeg flytte til Vordingborg?

Hvorfor skal jeg blive boende i Vordingborg?

Husk at inddrage borgerne ved store forandringer

Livet mellem husene skabes & leves af mennesker. Hvordan er den forsatte inddragelse? Hvilke frihedsgrader får borgene?

Noter fra aftenens afsluttende paneldebat (28. juni 2022)

Paneldeltagere: Gæst, oplægsholder byplanarkitekt: Jan Gehl

Kommunalbestyrelsesmedlem, moderator: Anders J. Andersen

Kommunaldirektør: Kristina Koch Sloth

Fagchef for Plan og Klima: Rosa Philippine Schollain

Formand Byforum Vordingborg: Allan Andersen, Møns Bank

Jan Gehl: - *Det vigtigste for byens liv er det daglige liv. I de gode gamle dage var byen bygget for mennesker i en menneskelig skala, der kan defineres af højder, fart, befordring, tid, og ikke som nu af bilerne.*

Noter;

Hvorfor flytter dagligvarebutikker ud af bymidten?

Hvad tænker Jan Gehl i forhold til den tomme ende Algade, har du set det løst med gode greb?

Jan Gehl: Det er et generelt problem i hele den vestlige verden. Der arbejdes med det flere steder, som for eksempel i Haderslev. Real Dania har været involveret i løsninger. Der er eksempler. Prøv at undersøge hvad der er lykkedes. Husk at indtænke fritidslivet og deres foreninger og kommunale institutioner ift. de tomme lokaler
Det bliver interessant at iagttage Vordingborgs udvikling. Vil det lykkes at skabe købstaden om til mødestaden.

Vil det være godt med flere pladser/torve? Hvordan vil det påvirke de torve vi har?

Stationen er velkomsten til byen – det bør der gøres noget ved – ikke parkeringspladser på de frigjorte arealer – miniplads i stedet

Jan Gehl: Spændende med pauser mellem bygningerne. Ankomsten til byen er utrolig vigtig. Tydeliggør hvor dén er. Har ikke set meget på Slotstorvet, men det kán være en god idé at gøre tingene mindre. Flere mennesker på lidt mindre plads giver gode oplevelse af at deltage i en succes med stort fremmøde!

Supermarkederne flytter væk fra hovedgaden. Hvordan bindes supermarkedsområdet (Valdemarsgade) sammen med Algade?

Philippine S.: Det er en tendens, de vil ligge ude hvor trafikken er og hvor der er gode parkeringsforhold. Vi har derfor fokus på FORBINDELSER ml. detailhandelsområdet og bymidten.

Anders A.: Ser mange gå på Valdemarsgade.

Jan Gehl: God idé at samle data (tal) på gående.

Stationen er byens velkomst. Der er virkelig mulighed for at gøre noget. Lad være med at lave parkeringspladser af frisat areal. I stedet dejligt bredt fortov med bænk og beplantning. Vil være en dejlig invitation til Algade.

Philippine S.: Der kommer anlæg på et større område, og der arbejdes på forbindelse og lille torv mellem de nye bygninger. Der er en slags "byttehandel" med Bane Danmark om parkeringspladser. Vi er forpligtet til at anlægge et vist antal parkeringspladser.

Vedr. de tomme butikker. Kommunen bør tilbyde 3 måneders gratis husleje til iværksættere. Har fungeret godt i Ry. Erfaringen var at mange valgte at blive. Dette giver måske mulighed for at komme i gang. Gør de tomme butikker mere tilgængelige i forhold til hvem man skal kontakte m.v.

Allan: Vi noterer det ned. Der er mange investorer/ejere som er åbne for at tænke nyt.

Sæt flere penge af til moderne kunst i byen. Der mangler kunst og overraskelsessteder. Gerne overraskende steder. Og ikke kun i Vordingborg By. Tænk 7 år frem og brug de uanede muligheder for turister når Fehmarn kommer. Hvad vil der være behov for om 7 år – måske flere mindre butikker med lokale ting. Så vil der være behov for restauranter og caféer.

Anders A.: Vi har nok forsømt kunst de senere år. Vi skal have mere kultur. Dukketeater i tomme butikker. Stort potentiale i Salon K.

Philippine S.: I foyeren i Stationsbygningen er der udstilling – i loftet – resten af i år.

Kristina Sloth:

Vi vil gerne være et sted, hvor folk stopper. Der foregår et samarbejde - og der ser ud til at være opbakning til tiltag i mindre skala.

Det bør være bæredygtigt og ikke trafiktungt. Vi skal stadig kunne have liv i byen.

Har vi brug for at engagere andre faggrupper end arkitekter når vi skal udvikle byerne? I dag har vi en mental elendighed. Måske kan andre faggrupper gøre opmærksom på behov for steder at mødes.

Jan Gehl: Der findes mange samarbejder, som har brede faglige sammensætninger.

Allan: Der har været en miniworkshop om bymidtstrategi. Vi har taget hul på at bruge andre kræfter.

Vi mangler en historiefortælling, som vi kan bringe ud over hele byen. Gerne samarbejde med museet. På Kirketorvet er mange kirkelige handlinger, men man kunne godt bruge torvet til andet end dét og parkering. Mere ophold ønskes.

Jan Gehl: Godt at starte med at indsamle data for hvordan byen bruges af mennesker og lade det være grundlag for byplanlægningen. Bymidten, hvor er den? Det er der hjertet er. Vigtigt at definere det.

Anders A.: Jeg tror ikke vi har defineret det.

Jan Gehl: Se på hvor byens juletræ stilles. Og hvor der juleudsmykkes. Et hjerte (en bymidte) kan godt være en streg. For eksempel Strøget i København. Men den kan ikke være uendeligt lang.

Anders A.: Slotstorvet har juletræet og andre funktioner.

Folk flytter ud af København og investorer vil gerne købe boliger. Måske skal vi spørge dem i 30'erne i København om hvad de ønsker.

Anders A.: Der er lavet en bosætningsanalyse.

Tilflytter i 30'erne fra København:

Vordingborg er meget mere sammensat end så mange andre byer. Der er flere tankesæt (Rudolf Steiner skole, biograf), man kan ikke sætte byen i boks, og man skal bevare denne ånd. God idé med god kunst.

Diverse udsagn fra salen:

Hvorfor skal vi udvikle – det kræver tilgang af borgere.

Rædselsfuldt med de tomme butikker. Og der mangler millioner på skoleområdet. Gør de tomme butikslokaler til kommunale administrative kontorer. Hav lokale chefer. Flyt Kulturarkaden til bymidten.